

Poláček & Partners

Monitoring stavebníctva a envirolegislatívy

JÚL 2024

Najdôležitejšie legislatívne zmeny
a zaujímavé novinky

MONITORING / júl 2024

Pozrite si najdôležitejšie právne novinky z oblasti stavebníctva a envirolegislatívy za mesiac júl 2024.

Do pozornosti dávame **prebiehajúce MPK k návrhu nového Stavebného zákona**. Aj tento mesiac vám zároveň prinášame **[aktuálny prehľad vyhlášok k stavebným predpisom](#)**.

Viac o týchto a mnohých ďalších zaujímavostiach sa dočítate **v monitoringu za mesiac júl 2024**.

Prajeme vám príjemné čítanie!

Pavol Poláček, advokát a partner

1. ČO SA ZMENILO?

STAVEBNÍCTVO	
Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon)	nie
Zákon č. 608/2003 Z. z. o štátnej správe pre územné plánovanie, stavebný poriadok a bývanie a o zmene a doplnení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov	nie
Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, v časti § 631 – § 656 (Zmluva o dielo)	nie
Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, v časti § 536 - § 565 (Zmluva o dielo)	nie
Zákon č. 162/1995 Z. z. o katastrí nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon)	nie
Zákon č. 555 / 2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon)	áno
Zákon č. 371/2021 Z. z. o významných investíciách	nie
Zákon č. 129/1996 Z. z. o niektorých opatreniach na urýchlenie prípravy výstavby diaľnic a ciest pre motorové vozidlá	nie
Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní	nie
Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok)	nie
Zákon č. 150/2013 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania	nie
Zákon č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania	nie
Zákon č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní	nie
Zákon č. 201/2022 Z. z. o výstavbe	nie
Zákon č. 133/2013 Z. z. o stavebných výrobkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Vyhláška č. 532/2002 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie	nie
Vyhláška SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii	nie
Vyhláška SR č. 453/2000 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona	nie
Vyhláška SR č. 436/2000 Z. z. ktorou sa upravujú podrobnosti o obsahu žiadosti o overenie odbornej spôsobilosti na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcí a o spôsobe overenia odbornej spôsobilosti	nie
Vyhláška č. 17/1982 Zb. o technických požiadavkách na výstavbu skupinových rodinných domčekov v osobnom vlastníctve	nie
Vyhláška č. 162/2013 Z. z. ktorou sa ustanovuje zoznam skupín stavebných výrobkov a systémy posudzovania parametrov	nie
Vyhláška č. 364/2012 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	nie
Vyhláška č. 35/1984 Zb. ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon)	nie

Poláček & Partners

Vyhláška č. 461/2009 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov	nie
Vyhláška č. 259/2008 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia	nie
Vyhláška č. 284/2013 Z. z. o podrobnostiach o výške poskytovanej podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania, o všeobecných podmienkach poskytnutia podpory a o obsahu žiadosti	nie
Vyhláška č. 107/2019 Z. z. o podrobnostiach o výške príspevkov a o náležitostiach žiadosti o poskytnutie príspevkov poskytovaných v súvislosti s energetickou hospodárnosťou rodinných domov	nie
Vyhláška č. 181/2019 Z. z. o výške dotácie na obstaranie nájomného bytu, obstaranie technickej vybavenosti a odstránenie systémovej poruchy bytového domu a o výške oprávnených nákladov na obstaranie nájomného bytu	nie
Vyhláška č. 401/2007 Zb. o technických podmienkach a požiadavkách na protipožiarnu bezpečnosť pri inštalácii a prevádzkovaní palivového spotrebiča, elektrotepelného spotrebiča a zariadenia ústredného vykurovania a pri výstavbe a používaní komína a dymovodu a o lehotách ich čistenia a vykonávania kontrol	nie
Vyhláška č. 311/2009 Z. z. o výpočte energetickej hospodárnosti budov a obsah energetickeho certifikátu	nie
Nariadenie vlády č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko	nie

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí	nie
Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny	áno
Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	nie
Zákon č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)	nie
Zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia	nie
Zákon č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách	áno
Zákon č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých zákonov	nie
Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 140/2014 Z. z. o nadobúdaní vlastníctva poľnohospodárskeho pozemku a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie

Poláček & Partners

Zákon č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločnostiach	nie
Zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Vyhláška č. 113/2006 Z. z., ktorou sa stanovujú podrobnosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie	nie
Vyhláška č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny	nie
Vyhláška č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov	nie
Vyhláška č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch	nie
Vyhláška č. 373/2015 Z. z. o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov	nie
Vyhláška č. 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení vyhlášky MPRV SR č. 59/2013 Z. z.	nie
Vyhláška č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší	nie
Vyhláška č. 411/2012 Z. z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečistovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí	nie
Vyhláška č. 12/2009 Z. z. o ochrane lesných pozemkov pri územnoplánovacej činnosti a pri ich vyňatí a obmedzení z plnenia funkcií lesov	nie
Vyhláška č. 418/2010 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona	nie
Nariadenie vlády č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy	nie
Nariadenie vlády č. 269/2010 Z. z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd	nie
Nariadenie vlády č. 755/2004 Z. z. ktorým sa ustanovuje výška neregulovaných platieb, výška poplatkov a podrobnosti súvisiace so spoplatňovaním užívania vôd	nie
Nariadenie vlády č. 330/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov	nie

Poznámka: V našom legislatívnom monitoringu pre vás sledujeme zmeny vyššie uvedených právnych predpisov, ktoré boli publikované v Zbierke zákonov za uplynulý mesiac.

■ Odstraňovanie stromov a krov bude jednoduchšie

Dňa 23.7.2024 bol v Zbierke zákonov SR zverejnený zákon č. 202/2024 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Schválenou novelou má dôjsť k zjednodušeniu postupu pri výrube drevín, odstráneniu zbytočných byrokratických zaťažení obyvateľov, ako aj odstráneniu zásadných nedostatkov v súčasnej právnej úprave, ktoré vyplývajú z aplikačnej praxe.

Novelou dochádza k zníženiu parametrov stromov a krovitých porastov, pri ktorých nie je potrebné žiadať o výrub. Bez povolenia bude možné vytnúť strom s obvodom kmeňa do **60 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou v zastavanom území**, ktoré je určené

Poláček & Partners

územným plánom na zastavanie. Parametre obvodu stromu sa pri rovnakej výške merania zväčšujú na **80 cm**, ak zastavané územie nebolo určené na zastavanie a na **90 cm** mimo zastavaného územia obce.

Pre súvislé krovité porasty pri možnosti ich výrubu bez povolenia platia nasledujúce parametre: **20m² ak ide o zastavané územie určené na zastavanie**, **100m²**, ak zastavané územie nebolo určené na zastavanie a **200m²** mimo zastavaného územia obce.

Stromy a kry bude možné vyrúbať bez povolenia len v prípade, ak bol plánovaný výrub **písomne oznámený orgánu ochrany prírody**. Ten bude môcť túto činnosť **v lehote 15 dní zakázať**, prípadne určiť podmienky jej výkonu.

O pripravovanej novele zákona sme vás informovali [v monitoringu za mesiac jún 2024](#).

Novela zákona je účinná od 23.7.2024 a jej znenie nájdete [TU](#).

Aktuálne znenie zákona o ochrane prírody nájdete [TU](#).

■ **Prevádzanie pozemkov pod stavbami samospráv**

Dňa 24.7.2024 bol v Zbierke zákonov SR zverejnený zákon č. 204/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov (zákon o pozemkových úpravách) a ktorým sa mení zákon č. 205/2023 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou stavebnej legislatívy v znení zákona č. 46/2024 Z. z.

Zákonom sa **rozširuje kompetencia pozemkového fondu previesť na samosprávu bezodplatne** zmluvou o prevode vlastníctva **pozemky, na ktorých sú umiestnené stavby vo verejnom záujme vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku**.

Podľa predkladateľa doterajší legislatívny stav dlhodobo sťažuje obciam a vyšším územným celkom modernizáciu alebo rekonštrukciu ich majetku, ktorý sa nachádza na týchto pozemkoch vo vlastníctve štátu.

Pozemkový fond prevedie tieto pozemky s ohľadom na platnú územnú alebo stavebnú dokumentáciu. V zmluve o bezodplatnom prevode vlastníctva sa musí dohodnúť právo na odstúpenie od zmluvy alebo uplatnenie nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty, ak nastanú zákonné dôvody.

Novela zákona je účinná od 24.7.2024 a jej znenie nájdete [TU](#).

Aktuálne znenie zákona o pozemkových úpravách nájdete [TU](#).

■ **Novela cestného zákona**

Dňa 4.7.2024 bol v Zbierke zákonov SR zverejnený zákon č. 163/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov.

Poláček & Partners

Zákonom sa rozširuje dozorná (kontrolná) právomoc Ministerstva dopravy SR ako ústredného orgánu štátnej správy pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie **na cestách I. až III. triedy a miestnych cestách.**

Súčasná právna úprava totiž, podľa predkladateľa, neposkytuje ministerstvu náležité kompetencie v prípadoch, ak nežiaducimi opatreniami orgánov miestnej štátnej správy či obcí dôjde k ohrozeniu verejného záujmu na zabezpečení plynulosti a bezpečnosti cestnej premávky.

Ministerstvo dopravy SR tak bude oprávnené vykonať štátny odborný dozor nad cestami I. až III. triedy a miestnymi cestami, a to v prípade, ak to vyžaduje verejný záujem alebo ide o osobitné okolnosti. V praxi môže ísť predovšetkým o kontrolu zmien organizácie dopravy, ktoré môžu negatívne ovplyvniť plynulosť a bezpečnosť cestnej premávky s nežiaducimi socio-ekonomickými vplyvmi na určitý región. Podnet na vykonanie tohto druhu odborného dozoru vyhodnocuje samotné ministerstvo a na jeho vykonanie nie je právny nárok.

Novela cestného zákona je účinná od 1.8.2024 a jej znenie nájdete [TU](#).

Aktuálne znenie cestného zákona nájdete [TU](#).

2. MOHLO BY VÁS ZAUJÍMAŤ

■ Začalo MPK k novému Stavebnému zákonu

Dňa 26.7.2024 začalo medzirezortné pripomienkové konanie (MPK) k návrhu nového Stavebného zákona (číslo legislatívneho procesu LP/2024/397).

Účelom navrhovaného stavebného zákona a sústavy jeho vykonávacích predpisov podľa predkladateľa **je vytvoriť právny rámec na zjednodušenie a urýchlenie výstavby, zníženie administratívnej záťaže povolovacích konaní** s dôrazom na zabezpečenie transparentnosti v tejto oblasti.

Návrh nového stavebného zákona má (okrem iného):

- **posilniť postavenie vlastníkov pozemkov a stavieb** a ich práva k stavbe;
- **obnoviť pôvodný účel orgánov štátnej stavebnej správy** ako čisto odborných stavebnotechnických štátnych orgánov zbavených povinnosti sledovať netechnické činnosti (napríklad účelnosť, užívacie vzťahy, susedské spory, riešenie hnutelných vecí a pod.);
- **ponechať agendu stavebného úradu na obci** (pričom obce môžu zriaďovať stavebné obvody obdobne ako sú súčasné spoločné obecné úrady);
- **sledovať sprísnenie odbornej prípravy zamestnancov** pracujúcich v štátnej správe na úseku stavebného práva;
- **upraviť ochranu umeleckých diel v stavbách** a na verejných priestranstvách pred poškodením alebo zničením stavebnou činnosťou;
- **precizovať správne konanie a procesné práva a povinnosti účastníkov** a dotknutých osôb a obsah výstupných rozhodnutí;

Poláček & Partners

- **ustanoviť dodatočný postup vo vzťahu k nepovoleným stavbám** zhotoveným do účinnosti navrhovaného stavebného zákona, aby sa do určitého času buď takéto stavby dodatočne osvedčili, alebo odstránili;
- **precizovať priestupky a iné správne delikty** a rozšíriť okruh sankcionovaných osôb aj na ďalšie osoby vo výstavbe;
- **zvýrazniť dôležitosť účasti oprávnených osôb vo výstavbe**, najmä precizovať oprávnenia a zodpovednosť projektanta, stavbyvedúceho, zhotoviteľa stavby, osoby vykonávajúcej stavebný dozor, geodeta a statika v príprave výstavby a pri zhotovovaní stavby.

Návrh nového Stavebného zákona je možné (v rámci MPK) pripomienkovať **do 15.8.2024**.

Spríevodnú dokumentáciu k návrhu nového Stavebného zákona nájdete [TU](#).

Aktuálne štádium legislatívneho procesu nájdete [TU](#).

■ Aktuálny prehľad prípravy vyhlášok k stavebným predpisom

Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR a Ministerstvo dopravy SR **pripravujú k novým stavebným predpisom viacero vyhlášok**, ktoré majú za cieľ zmodernizovať a zjednotiť postupy pri navrhovaní, povoľovaní a uskutočňovaní stavieb.

Z uvedeného dôvodu pre vás sledujeme **všetky relevantné vyhlášky** (vrátane schválených) a aktuálne štádiá ich legislatívneho procesu.

Aktuálny stav legislatívneho procesu vyhlášok k stavebným predpisom nájdete v nasledovnej tabuľke:

	Názov vyhlášky	Číslo a aktuálny stav legislatívneho procesu	Odkaz na vyhlášku/legislatívny proces
1.	Vyhláška č. 392/2023 Z. z. o obsahu a spôsobe spracovania územnoplánovacej dokumentácie a o územnoplánovacích podkladoch a všeobecných požiadavkách na priestorové usporiadanie územia a funkčné využívanie územia	Schválená a zverejnená v zbierke zákonov dňa 11.10.2023	Znenie vyhlášky, účinné od 1.4.2024 je dostupné na tomto odkaze
2.	Návrh vyhlášky, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o výstavbe	PI/2023/263 Ukončenie predprípravnej fázy	Aktuálne štádium leg. procesu nájdete TU .

Poláček & Partners

			Sprievodnú dokumentáciu nájdete TU .
3.	Návrh vyhlášky o požiadavkách na bezbariérové navrhovanie a užívanie stavieb	PI/2023/264 Ukončenie predprípravnej fázy	Aktuálne štádium leg. procesu nájdete TU . Sprievodnú dokumentáciu nájdete TU .
4.	Návrh vyhlášky o dokumentácii stavieb	PI/2023/265 Ukončenie predprípravnej fázy	Aktuálne štádium leg. procesu nájdete TU . Sprievodnú dokumentáciu nájdete TU .
5.	Návrh vyhlášky o všeobecných technických požiadavkách na stavby	PI/2023/266 Ukončenie predprípravnej fázy	Aktuálne štádium leg. procesu nájdete TU . Sprievodnú dokumentáciu nájdete TU .
6.	Vyhláška č. 153/2024 Z. z. o štandardoch a metodike spracovania územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov	Schválená a zverejnená v zbierke zákonov dňa 28.6.2024	Znenie vyhlášky, účinné od 1.7.2024 je dostupné na tomto odkaze.
7.	Vyhláška č. 49/2024 Z. z., ktorou sa ustanovuje obsah a forma žiadosti o zápis do registra odborne spôsobilých osôb a spôsob overenia odbornej spôsobilosti	Schválená a zverejnená v zbierke zákonov dňa 15.3.2024	Znenie vyhlášky, účinné od 1.4.2024 je dostupné na tomto odkaze .
8.	Vyhláška č. 69/2024 Z. z. o územnotechnických požiadavkách na výstavbu	Schválená a zverejnená v zbierke zákonov dňa 28.3.2024	Znenie vyhlášky, účinné od 1.4.2024 je dostupné na tomto odkaze .

9.	Návrh vyhlášky o informačnom systéme (URBION)	PI/2023/291 Ukončenie predprípravnej fázy	Aktuálne štádium leg. procesu nájdete TU . Sprievodnú dokumentáciu nájdete TU .
10.	Vyhláška č. 54/2024 Z. z., ktorou sa ustanovujú vzory formulárov používané informačným systémom územného plánovania a výstavby	Schválená a zverejnená v zbierke zákonov dňa 20.3.2024	Znenie vyhlášky, účinné od 1.4.2024 je dostupné na tomto odkaze .
11.	Návrh vyhlášky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o členení stavieb	PI/2023/318 Ukončenie predprípravnej fázy	Aktuálne štádium leg. procesu nájdete TU . Sprievodnú dokumentáciu nájdete TU .
12.	Návrh vyhlášky o geodetických a kartografických činnostiach vo výstavbe	PI/2023/227 Ukončenie predprípravnej fázy	Aktuálne štádium leg. procesu nájdete TU . Sprievodnú dokumentáciu nájdete TU .

Za posledný mesiac **nedošlo** k zmene v žiadnej zo sledovaných vyhlášok.

Ak sa chcete o pripravovaných a schválených vyhláškach dozvedieť viac, dávame do pozornosti náš článok [Prehľad vyhlášok k novým stavebným predpisom](#), ktorý priebežne aktualizujeme.

■ **Nové metodické usmernenia Úradu pre územné plánovanie a výstavbu SR**

Dňa 8.7.2024 vydal Úrad pre územné plánovanie a výstavbu dve nové metodické usmernenia, a to:

- **Metodické usmernenie č. 3/2024** vo veci postupu orgánov územného plánovania pri vydávaní záväzného stanoviska pre konania podľa súčasného stavebného zákona a podľa zákona č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní v znení neskorších predpisov (zákona o územnom plánovaní); a
- **Metodické usmernenie č. 4/2024** vo veci postupu hlavného mesta Bratislava a mesta Košice ako orgánov územného plánovania pri vydávaní záväzného stanoviska pre konania podľa súčasného stavebného zákona a podľa zákona č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní v znení neskorších predpisov (zákona o územnom plánovaní).

Poláček & Partners

Metodické usmernenie č. 3/2024 sa vzťahuje na vydávanie záväzných stanovísk v prechodnom období pre žiadosti podané do 31. marca 2025, teda do plánovanej účinnosti reformy v oblasti výstavby. Metodické usmernenie prináša bližší výklad v otázkach:

- pôsobnosti orgánov vo veci vydávania záväzného stanoviska;
- žiadosti o vydanie záväzného stanoviska;
- konania o vydaní záväzného stanoviska;
- obsahu záväzného stanoviska; a
- preskúmania záväzného stanoviska.

Metodické usmernenie č. 4/2024 sa vzťahuje na vydávanie záväzných stanovísk mestami Bratislava a Košice. Pokiaľ toto metodické usmernenie (alebo zákon) neobsahuje osobitnú úpravu, vzťahuje sa na vydávanie záväzných stanovísk mestami Bratislava a Košice Metodické usmernenie č. 3/2024. Metodické usmernenie prináša bližší výklad v otázkach:

- pôsobnosti Mesta Bratislava a Mesta Košice vo veci vydávania záväzného stanoviska;
- osobitného postupu vydávania záväzného stanoviska podľa zákona o Meste Bratislava a zákona o Meste Košice;
- osobitnej úpravy k posúdeniu súladu dokumentácie stavby so záväznou časťou územnoplánovacej dokumentácie Mesta Bratislava a Mesta Košice;
- rôzne súvisiace otázky.

Nové metodické usmernenia Úradu pre územné plánovanie a výstavbu SR sú dostupné [na tomto odkaze](#).

■ Zmeny vo verejnom obstarávaní

Dňa 12.7.2024 bol v Zbierke zákonov SR zverejnený zákon č. 179/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (zákon o verejnom obstarávaní).

Prijatá novela **zjednocuje pravidlá pre podlimitné zákazky a zákazky s nízkou hodnotou zlúčením týchto kategórií a zjednotením pravidiel zadávania zákaziek.**

Upravuje sa minimálna hodnota podlimitnej zákazky na 50 000 eur na účely výraznej časovej úspory a odbúrania zbytočnej administratívnej záťaže pre zákazky, ktoré tvoria zhruba polovicu všetkých zákaziek zverejňovaných vo Vestníku ÚVO. Navrhovaný limit sa podľa predkladateľa prispôsobuje spektru limitov v Európskej únii (ďalej len „EÚ“) – Írsko, 50 000 eur, Maďarsko 40 000 eur, Poľsko 30 000 eur a pomôže urýchliť procesy zadávania zákazky v praxi. V uvedenom kontexte je nevyhnutné uviesť, že predmetný **limit sa v priebehu kalendárneho roka alebo počas platnosti zmluvy spočítava.**

Návrhom sa upravujú revízne postupy. **Žiadosť o nápravu sa zo zákona vypúšťa bez náhrady**, keďže nie je vyžadovaným inštitútom podľa predpisov Európskej únie, čím dôjde k zjednodušeniu postupu vo verejnom obstarávaní.

Novela zákona o verejnom obstarávaní je účinná od 1.8.2024 a jej znenie nájdete [TU](#).

Aktuálne znenie zákona o verejnom obstarávaní nájdete [TU](#).

■ Zmeny v smernici o priemyselných emisiách a smernici o skládkach odpadov

Dňa 15. júla [v Úradnom vestníku EÚ vyšla](#) smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1785, ktorou sa mení smernica 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách (integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania životného prostredia) a smernica 1999/31/ES o skládkach odpadov. Rozsiahly legislatívny materiál sa týka aj odpadového hospodárstva.

Revízia má okrem nápravy niektorých nedostatkov doterajšej súčasnej úpravy priniesť aj komplexnejšie prepojenie politík ochrany klímy, energetiky a obehového hospodárstva v kontexte Európskej zelenej dohody (Green Deal).

K najväčším novinkám patrí vznik inovačného centra Insight. Novovytvorená inštitúcia so sídlom v Španielsku má podporiť praktické zavádzanie inovatívnych technológií tým, že tzv. BAT a BREF požiadavky budú vychádzať z priebežného vyhodnocovania nových postupov a procesov a firmy tak nebudú musieť čakať veľa rokov na legislatívne potvrdenie.

Medzi zariadenia, ktorým **pribudne povinnosť rešpektovať smernicu o priemyselných emisiách** a dokumenty BREF a BAT, **patrí ťažba kovov a výroba batérií.**

Okrem toho sa revidovaná smernica **dotkne aj prevádzkovateľov skládok odpadov, ktorí budú musieť rešpektovať závery o BAT.** Hoci samotné skládkovanie odpadu sa za najlepšie dostupnú techniku nepovažuje, cieľom novej úpravy je definovať spôsoby ako znižovať emisie metánu.

Ďalšia zmena súvisí s rozvíjajúcim sa **vodíkovým trhom.** Revidovaná smernica vyčleňuje činnosť spod chemickej výroby do samostatnej kategórie s prahovou hodnotou **50 ton ročne.** Zariadenia s menšou produkciou vodíka tak závery o BAT nemusia aplikovať.

Osobitnú pozornosť revidovaná smernica venuje problematike zápachu. Po novom platí, že tento aspekt sa má zohľadňovať pri všetkých priemyselných činnostiach.

O zmenách v smernici o priemyselných emisiách a smernici o skládkach odpadov sa viac dočítate [na tomto odkaze.](#)

■ Termín predloženia akčného plánu ochrany pred hlukom sa predlžuje

Dňa 2.7.2024 bol v Zbierke zákonov SR zverejnený zákon č. 158/2024 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 2/2005 Z. z. o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

Cieľom návrhu zákona je najmä zmena ustanovenia termínovanej povinnosti predkladania strategických hlukových máp a akčných plánov ochrany pred hlukom. **Novela zákona termín predloženia akčných plánov štvrtého mapovaného kola stanovuje na 18. júla 2024.**

Novela zákona je účinná od 15.7.2024 a jej znenie nájdete [TU](#).

Poláček & Partners

Aktuálne znenie zákona o posudzovaní a kontrole hluku nájdete [TU](#).

■ Predlžuje sa výnimka pre kadmium a olovo

Dňa 10.7.2024 bola v Zbierke zákonov SR zverejnená vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 173/2024 Z. z., ktorou sa dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 465/2013 Z. z. o technických požiadavkách na elektrické zariadenia a elektronické zariadenia v znení neskorších predpisov

Cieľom návrhu vyhlášky je zabezpečiť **úplnú transpozíciu delegovanej smernice** Komisie (EÚ) 2024/232 z 25. októbra 2023, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/65/EÚ.

Táto smernica upravuje použitie obmedzovaných nebezpečných látok vo vybraných elektrozariadeniach, konkrétne v plastových profiloch v elektrických a elektronických oknách a dverách s obsahom zhodnoteného tvrdeného polyvinylchloridu. Jej transpozíciou sa **predlžuje výnimka zo zákazu použitia olova a kadmia v elektrických a elektronických zariadeniach**.

Vyhláška nadobúda účinnosť 1.8.2024 a jej znenie nájdete [TU](#).

■ Konceptia územného rozvoja Slovenska

Ministerstvo životného prostredia podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zverejnilo dňa **3.7.2024** na **pripomienkovanie Oznámenie o strategickom dokumente s celoštátnym dosahom s názvom „Konceptia územného rozvoja Slovenska“**.

Stanoviská verejnosti k oznámeniu bolo možné predkladať do **15 dní od dátumu zverejnenia**.

Viac informácií sa dočítate na [tomto odkaze](#).

■ Podpora ekologizácie v tepelnej energetike

Ministerstvo životného prostredia oznámilo **dňa 16.7.2024 spustenie hybridnej výzvy zameranej na ekologizáciu teplárenstva za 149 miliónov eur z Modernizačného fondu**. O získanie finančných prostriedkov z Modernizačného fondu sa budú uchádzať **právnické osoby, ktoré podnikajú v tepelnej energetike** a sú uvedení v príslušnom registri.

Prihlásiť sa môžu aj subjekty, ktorých predmetom podnikania nie je len výlučne výroba či distribúcia tepla, chladu, energie, ale v rámci svojho odvetvia **tieto produkty vytvárajú ako vedľajší produkt**. Oprávnenými aktivitami v rámci výzvy budú zariadenia na báze vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny či tepla a tepelné rozvody, prípadne kombinácia oboch.

Viac informácií sa dočítate na [tomto odkaze](#).

■ Nová výzva obnov dom mini je spustená

Výzva na predkladanie žiadostí o poskytnutie prostriedkov na čiastkovú obnovu rodinných domov je spustená. **Formulár žiadosti je zverejnený [na tomto odkaze](#). Žiadosti bude možné predkladať do uzavretia výzvy, teda do 30. augusta 2024.**

Výzva Obnov dom mini je určená pre domácnosti ohrozené energetickou chudobou a je otvorená pre majiteľov a majiteľky rodinných domov v oprávnených obciach **v Banskobystrickom a Košickom kraji**. Pre ostatné domácnosti na celom Slovensku plánujeme už čoskoro 6. štandardnú výzvu Obnov dom.

Cieľom výzvy je čiastočne obnoviť **minimálne 3 060 domov** do konca tretieho štvrťroku 2025. **Výška finančného príspevku je maximálne 10 000 eur**, pričom časť finančných prostriedkov bude vyplatená vopred. Celková suma vyhradená z **REPowerEU**, zelenej kapitoly Plánu obnovy a odolnosti SR na obnovu domov je 36 miliónov eur.

O novej spustenej výzve Obnov dom mini sa viac dočítate [na tomto odkaze](#).

■ Plánovaná nová výzva na zlepšenie energetickej efektívnosti verejných budov

Ministerstvo hospodárstva už o pár týždňov spustí novú výzvu na zlepšenie energetickej efektívnosti verejných budov. Jej cieľom je celkové zníženie spotreby energie vďaka rýchlo realizovateľným opatreniam.

Celková výška prostriedkov na zlepšenie energetickej efektívnosti budov z plánu obnovy je **viac ako 23,5 mil. eur**.

Vďaka financiám z plánu obnovy budú na oprávnených budovách vykonané viaceré opravy, ako napríklad výmena plastových okien, zateplenie podkrovia či strechy a modernizácia vnútorného osvetlenia.

Prihlasovanie bude možné od 19. augusta 2024.

Všetky potrebné informácie k výzve nájdete [TU](#).

O plánovanej výzve na zlepšenie energetickej efektívnosti verejných budov sa viac dočítate [na tomto odkaze](#).

■ Nová výzva na budovanie vodíkovej infraštruktúry

Ministerstvo hospodárstva vyhlásilo novú výzvu na podporu budovania pilotnej vodíkovej infraštruktúry pre cestnú dopravu. Otvorená je do konca októbra a na projekty sú **vyčlenené 3 milióny eur**.

Účelom výzvy je podpora rozvoja infraštruktúry alternatívnych palív formou **budovania vodíkových plniacich staníc**.

Za oprávnené projekty sa považujú iba pilotné projekty zamerané na výstavbu pilotnej verejne prístupnej vodíkovej plniacej stanice pre účely cestnej dopravy, súčasťou ktorej

Poláček & Partners

môže byť aj výstavba zariadenia na výrobu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov alebo obnoviteľného vodíka na mieste a zariadenia na uskladňovanie elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov alebo obnoviteľného vodíka. Poskytovanie prostriedkov mechanizmu pre oprávnených žiadateľov je maximálne 50 % celkových oprávnených výdavkov projektu.

O novej výzve na budovanie vodíkovej infraštruktúry sa viac dočítate [na tomto odkaze](#).

■ Nové metodické usmernenie ÚVO k deleniu zákaziek

Dňa 3.7.2024 zverejnil Úrad pre verejné obstarávanie (ÚVO) nové, všeobecné metodické usmernenie č. 3-2024 k deleniu zákaziek, ktoré obsahuje viaceré príklady zadávania určitých typov zákaziek s odporúčaním, ako postupovať pri určení predpokladanej hodnoty zákazky.

Zákon o verejnom obstarávaní v ustanovení § 6 ods. 16 určuje iba základné pravidlo, podľa ktorého nemožno rozdeliť ani zvoliť spôsob určenia predpokladanej hodnoty zákazky, ak by výsledkom tohto postupu bolo zníženie predpokladanej hodnoty pod finančné limity určené zákonom, a teda použitie menej prísnejšieho postupu zadávania zákazky.

Výklad tohto ustanovenia je predmetom metodickej a rozhodovacej praxe úradu, pričom na základe dopytu účastníkov procesu verejného obstarávania úrad pristúpil k vydaniu všeobecného metodického usmernenia obsahujúce konkrétne príklady.

Návrh všeobecného metodického usmernenia bol diskutovaný aj so zástupcami verejných obstarávateľov a obstarávateľov a rovnako na medziodborovej porade a konzíliu v rámci Úradu pre verejné obstarávanie.

O novom metodickom usmernení ÚVO sa viac dočítate [na tomto odkaze](#).

■ Obstarávanie novej koncepcie územného rozvoja Slovenska

Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR dňa 3.7.2024 oznámil začatie obstarávania Koncepcie územného rozvoja Slovenska (KURS).

KURS predstavuje strategický dokument, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia celého územia Slovenskej republiky. Určuje hlavné smery komplexného rozvoja Slovenskej republiky, stanovuje základné podmienky a vytvára predpoklady pre udržateľný územný rozvoj Slovenskej republiky a jej regiónov s určením rôznych rámcových požiadaviek štátu.

Oznámenie o začatí obstarávania KURS, ktorého súčasťou je **návrh Zadania KURS**, je zverejnené na webovej stránke úradu – stavebnyurad.gov.sk, tiež na úradnej tabuli a v informačnom systéme úradu, ktorým je Portál pre územné plánovanie – www.stavebnyurad.info. Návrh zadania bolo možné pripomenovať do 2.8.2024.

O pripravovanom KURS sa viac dočítate [na tomto odkaze](#).

■ Výzva na opatrenia ochrany prírody

Ministerstvo životného prostredia vyhlásilo ďalšiu výzvu na čerpanie finančných prostriedkov v rámci Programu Slovensko 2021 – 2027, na ktorú je alokovaných 10 miliónov eur.

Poláček & Partners

Výzva je určená na realizáciu opatrení vyplývajúcich zo schválených dokumentov ochrany prírody a krajiny, resp. schválených iných dokumentov manažmentu chránených území či druhov. Oprávnenými žiadateľmi rámci výzvy sú **štátna rozpočtová a štátna príspevková organizácia zriadená, resp. v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva životného prostredia s pôsobnosťou v oblasti ochrany prírody.**

Cieľom výzvy je **dosiahnuť, resp. udržať priaznivý stav biotopov a druhov európskeho významu**, rovnako tak aj predchádzať a zabrániť významne negatívnym ľudským zásahom do sústavy Natura 2000.

Podporené budú aj také projekty, ako rekonštrukcia alebo budovanie **infraštruktúry a poskytovanie služieb pre návštevníkov chránených území**, najmä s cieľom chrániť biodiverzitu či usmerňovať návštevníkov.

Úplné znenie výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku bude dostupné na webovom sídle <https://portal.itms21.sk/> a www.eurofondy.gov.sk.

Viac o výzve sa dočítate na [tomto odkaze](#).

■ Nové investície pre TANAP

V súvislosti s nedávnymi záplavovými daždami v Tatranskom národnom parku minister životného prostredia informoval o realizácii prác na odstránenie ich škôd.

Malo by ísť o výkopové a stabilizačné práce vodných tokov, odstraňovanie drevín a pňov v prvom až štvrtom stupni ochrany, výstavbu približne piatich mostných objektov a prístreška na bezpečnom mieste. Práce bude primárne zabezpečovať Slovenský vodohospodársky podnik a výdavky budú hradené z rozpočtovej kapitoly MŽP SR.

Taktiež by sa malo pristúpiť k prácam, ktoré majú z cieľ zabezpečiť rozvoj TANAP-u a vybudovať jeho infraštruktúru. Konkrétne pôjde o vybudovanie sociálnych zariadení, znovuvybudovanie zosunutých turistických trás či výstavba parkovacích domov, ktoré budú vo vlastníctve TANAP-u, pre ktorý bude predstavovať aj zdroj príjmov.

Viac o investíciách pre TANAP sa dočítate na [tomto odkaze](#).

■ Metodická príručka pre obce pri nakladaní s textilmi

Obce majú v zmysle § 81 ods. 7 c) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch povinnosť zabezpečiť od 1.1.2025 zavedenie a vykonávanie triedeného zberu komunálnych odpadov pre textil.

Na základe toho pripravilo ministerstvo životného prostredia **dokument s názvom „Metodická príručka pre obce pri nakladaní s textilom od 1.1.2025“**. Jej cieľom je upresnenie postupu obcí pri zabezpečení povinnosti zavedenia triedeného zberu textilu na svojom území.

Metodickú príručku nájdete na [tomto odkaze](#).

■ Podporí ministerstvo množstevný zber odpadu?

Drvivá väčšina miest a obcí na Slovensku účtuje občanom poplatky za odpad paušálne, teda bez ohľadu na to, koľko ho vyprodukujú. Náklady obce za celkové množstvo odpadu sa teda rozpočítajú medzi všetkých jej obyvateľov.

Množstevný zber odpadu, alebo „zaplať za to, čo vyhodíš“ by pritom mohol byť jeden z prostriedkov ako dosiahnuť európske recyklačné kvóty. Niektoré slovenské samosprávy ho už iniciatívne na svojom území zaviedli.

Ministerstvo životného prostredia pod vedením exministra Jána Budaja (OLaNO) chcelo z množstevného zberu spraviť povinnosť pre všetky slovenské samosprávy. Podľa novely zákona by ho museli zaviesť všetky rodinné domy najneskôr od 1. januára 2025 a bytové domy od roku 2030.

Návrh ale narazil na odpor samospráv a odpadárov, ktorí upozorňovali, že môže viesť k vzniku nelegálnych skládok a odpadovej turistike. Ich odpor a následná zmena vlády napokon spôsobili, že návrh neprešiel.

Súčasnú vedúcu ministerstva ale uviedlo, že plánuje vyhlásiť ešte v tomto roku eurofondovú výzvu zameranú na zavádzanie množstevného zberu zmesového komunálneho odpadu. Taktiež dodalo, že povinné zavedenie množstevného zberu odpadu je stále otvorenou otázkou.

Viac o množstevnom zbere odpadu sa dozviete na [tomto odkaze](#).

■ Výzva na podporu triedenia odpadov

Ministerstvo životného prostredia vyhlásilo **dňa 30.7.2024** ďalšiu výzvu z Programu Slovensko. Výzva bude určená na **budovanie nových zberných dvorov, rekonštrukciu starých zberných dvorov a nákup hnutelných vecí za účelom zvýšenia množstva vytriedeného komunálneho odpadu**.

Výzva má alokáciu viac ako **33 miliónov eur**, pričom viac ako **7 miliónov eur je pre Bratislavský kraj** a viac ako **26 miliónov eur pre ostatné**.

Oprávnenými žiadateľmi na čerpanie finančných prostriedkov sú **obce, združenia obcí, príspevkové alebo rozpočtové organizácie obce, neziskové organizácie vo vlastníctve obce, združenia právnických osôb vo vlastníctve obcí či právnické osoby vo vlastníctve obcí oprávnené na nakladanie s odpadom**.

Viac o výzve sa dočítate na [tomto odkaze](#).

■ Výzva na výstavbu stokových sietí, vodovodov a čistiarní

Ministerstvo životného prostredia dňa 29.7.2024 vyhlásilo ďalšiu výzvu z Programu Slovensko. Táto výzva má podporiť **výstavbu stokovej siete, čistiarní odpadových vôd a vodovodov** sumou vyše **30 miliónov eur**, určená je pre územie menej rozvinutých regiónov.

Poláček & Partners

Výzva je určená pre projekty, ktoré boli schválené v Radách partnerstva v rámci nástroja Integrovaných územných investícií. Oprávnenými žiadateľmi na čerpanie finančnej podpory sú **obce, právnické osoby zriadené podľa osobitného predpisu, ktorých členmi sú výlučne obce a/alebo združenia obcí, a združenie týchto právnických osôb.**

Úplné znenie výzvy na prípravu a predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku je dostupné na webovom sídle <https://portal.itms21.sk/>.

Viac o výzve sa dočítate na [tomto odkaze](#).

Monitoring pre vás pripravili:

Roland Hogh

ADVOKÁTSKY KONCIPIENT

Šimon Hudák

PARTNER

Právne upozornenie

Informácie poskytnuté odberateľovi v rámci monitoringu energetickej legislatívy nie sú zdrojom právne záväzných právnych predpisov, nakoľko právne záväzné znenie právnych predpisov v zmysle právneho poriadku Slovenskej republiky obsahuje iba zbierka zákonov Slovenskej republiky. Informácie poskytnuté odberateľovi majú iba informatívny charakter a nenahradzajú právnu službu v zmysle zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii. Advokátska kancelária POLÁČEK & PARTNERS s. r. o. a nezodpovedajú za úplnosť a presnosť informácií uvedených v monitoringu energetickej legislatívy. V prípade otázok k informáciám poskytnutým odberateľovi, odberateľ môže požiadať advokátsku kanceláriu POLÁČEK & PARTNERS s. r. o. o poskytnutie právnej služby za týmto účelom.

Ludsky, k veci, plní energie.

[Prejst na web](#)